

Aan de Raad.

Prinsenbeek, 3 oktober 1963.

Onderwerp: Voorstel tot vaststelling
van een officiële gemeentevlag.

Het komt ons gewenst voor over te gaan tot de invoering van een officiële gemeentevlag. Reeds meer dan 400 gemeenten in Nederland bezitten een eigen vlag. Zonder de betekenis ervan te overdrijven mag gezegd worden dat het voeren van een dergelijk symbool bij verschillende gelegenheden toegejuicht moet worden. Het geeft cachet niet alleen bij gemeentelijke plechtigheden, maar vooral ook wanneer de gemeente vertegenwoordigd wordt bij regionale, provinciale, nationale of internationale evenementen.

Een gemeentevlag bestaat gewoonlijk uit banen waarvan de kleuren ontleend zijn aan het schild en de hoofdfiguren van het gemeentewapen, voor Prinsenbeek dus wit en groen. In overeenstemming met het beek-symbool in ons wapen zijn niet rechte maar golvende banen gekozen en wel ten getale van seven, waardoor de vlag ongetwijfeld een zwierig en fleurig karakter krijgt. Bovendien is een symbool van de Baronie van Breda opgenomen: drie witte Sint-Andrieskruisen op een rood veld. Daardoor wordt de historische verbondenheid van Prinsenbeek met de Baronie verzinnebeeld en wordt onze vlag duidelijker onderscheiden van die van andere gemeenten met eveneens groene en witte kleuren.

De Hoge Raad van Adel heeft zich met het thans aan U voorgelegde ontwerp, waarvan een tekening hierbij gevoegd is, kunnen verenigen.

De adviezen van de archivaris en de correspondentie die terzake gevoerd is met de Hoge Raad en met de heer Kl. Bierkens, vlaggedeskundige te Muiderberg, liggen ter inzage.

In banistische termen (vaktaal van de vlaggekunde) luidt de omschrijving van het ontwerp:

Een vlag van seven evenhoge banen van groen en wit, waarvan de witte tenminste driemaal gegolfd zijn, met een lange de gehele broeking verlengd rood kanten, waarop in de top drie witte Sint-Andrieskruisen, geplaatst 2 en 1.

Wij stellen U voor het aldus omschreven ontwerp als de officiële vlag der gemeente Prinsenbeek vast te stellen.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN PRINSENBEEK,

, burgemeester

, secretaris

De raad der gemeente Prinsenbeek;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders dd. 3 oktober 1963;
gelet op het aan dit college gerichte schrijven van de Hoge Raad van
Adel dd. 16 september 1963;

b e s l u i t :

een gemeentevlag in te stellen waarvan de beschrijving luidt:

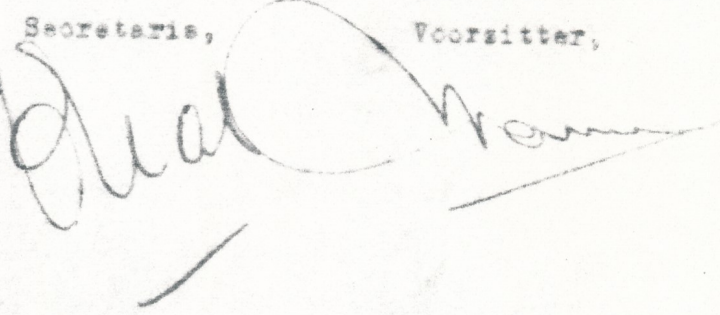
Een vlag van zeven evenhoge banen van groen en wit, waarvan de
witte tenninste driemaal gegolfd zijn, met een lange de gehele
broeking verlengd rood kanton, waarop in de top drie witte
Sint-Andrieskruisen, geplaatst 2 en 1;
het geheel overeenkomstig de aan dit besluit gehechte tekening.

Aldus vastgesteld door de raad der
gemeente Prinsenbeek in zijn open-
bare vergadering van 11 oktober 1963.

DE RAAD VOORNOEMD,

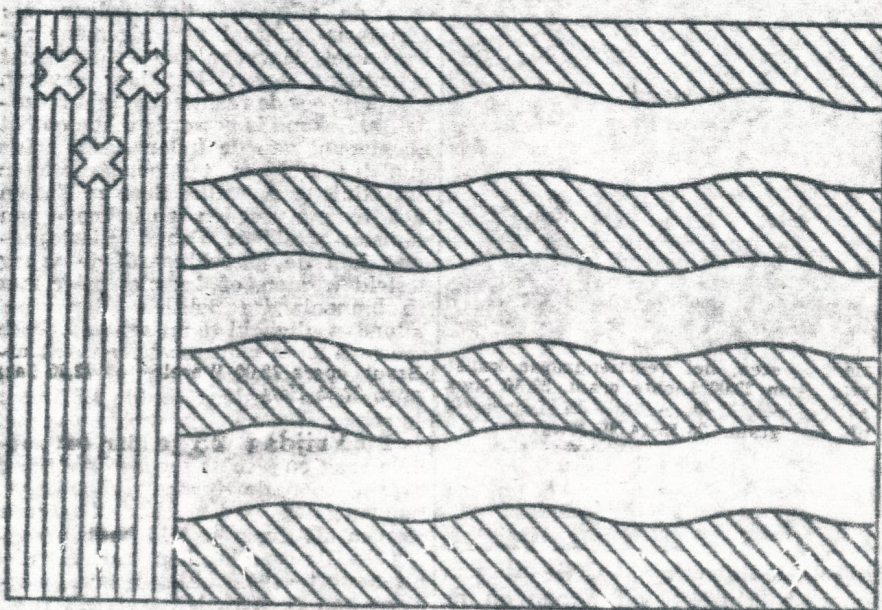
Secretaris,

Voorzitter,

CL/ES.

Vlag voor Prinsenbeek

De grote belangstelling voor vlagvertoen, die vooral sinds 1948 overal ter wereld is waar te nemen, heeft ook het gebruik van gemeentevlaggen gestimuleerd. In Nederland zijn reeds tal van gemeenten overgegaan tot het invoeren van een dergelijk symbool, dat aan de burgerlijke gemeenschap een bepaald aanzien kan verlenen en haar bij allerlei gebeurtenissen kan vertegenwoordigen. Ook Prinsenbeek bezit thans een eigen vlag. Zij werd ontworpen door de streekarchivaris dr. C. Lehmann en de vlaggedeskundige Hl. Siarkma te Muidersberg. Het ontwerp werd na goedkeuring door de Hoge Raad van Adel door de gemeenteraad als de officiële gemeentevlag vastgesteld.

In heraldische termen (vaktal van de vlaggedeskundige) heet de omschri-

ving: Een vlag van zeven evenhoge banen van groen en wit, waarvan de witte teunlaste drie maal gegolfd zijn, met een lange de gehele broeking verliend. Banton, waarop in de top drie witte Sint-Andriaskruisen, geplaatst 2 en 1.

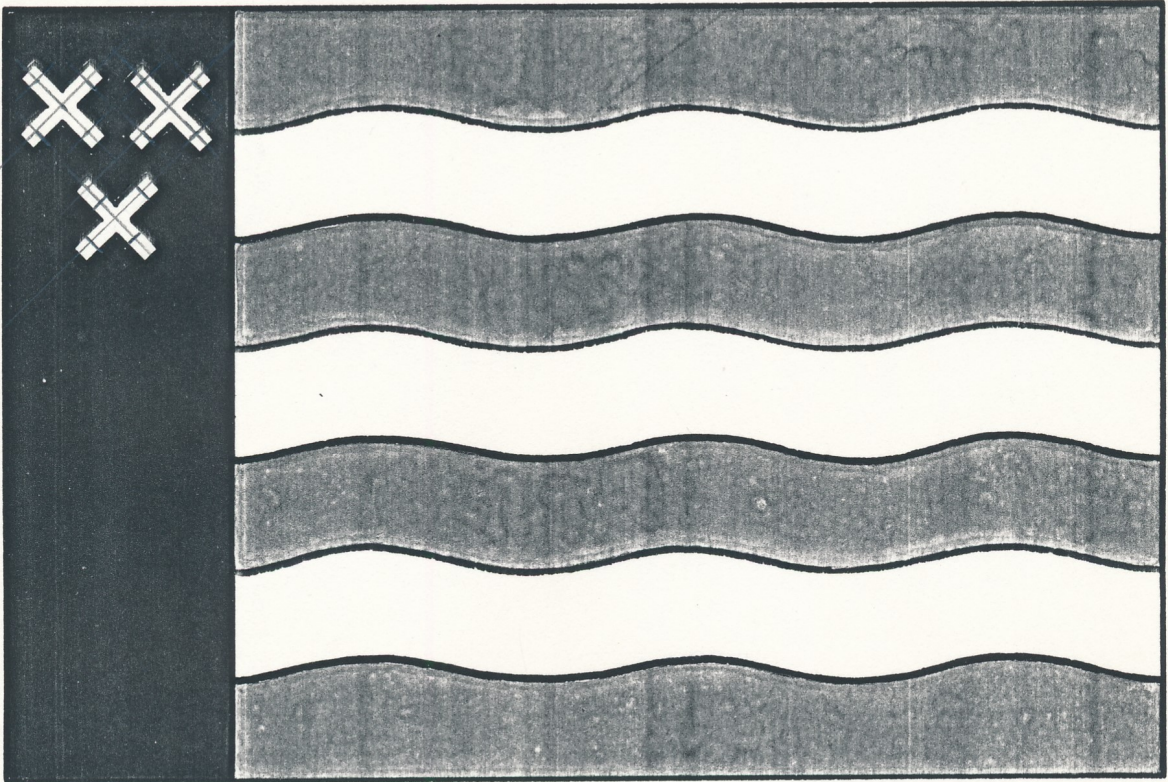
(De broeking is de opgenaaide band waardoor het touw of koord loopt ter bevestiging aan de stok). De kleuren worden in de tekening aangegeven met de arcering die in de heraldie gebruikelijk is: verticaal gestrept = rood, linkschaal = groen.

Een gemeentevlag wordt gewoonlijk samengesteld uit banen, waarvan de kleuren ontleend zijn aan het schild en de hoofdfiguren van het gemeentewapen; voor Prinsenbeek zijn dit groen en wit. In overeenstemming met het „beek“-embleem in het wapen

zijn niet rechte maar golvende banen gekozen en wel ten gatsle van zeven, omdat de beide kleuren zich ook in het wapen meermalen afwisselen. Dit komt de rwichtheid en de fleurigheid van de vlag ten goede.

De drie schutkruisen op een rood vlak zijn het oude teken van het Land van Breda. Door dit embleem wordt de verbondenheid van Prinsenbeek met de Baronie van Breda verzinnebeeld. Prinsenbeek is de enige gemeente in de Baronie, waarvan de naam herinnert aan het historische feit, dat de Friessen van Oranje eeuwen lang heren waren van dit gebied. Bovendien is het moderne Prinsenbeek door karakter en ligging een echte baroniegemeente. Deze beide aspecten wilde het gemeentebestuur in de vlag tot uiting brengen.

Frood

Omschrijving: zeven evenhoge banen van groen en wit, waarvan de witte tenminste driemaal gegolfd zijn, met een langs de gehele broeking verlengd rood kanton, waarop in de top drie witte Sint-Andriescruisen, geplaatst 2 en 1.

Raadsbesluit: 11 oktober 1963.

Advies H.R.v.A.: 16 september 1963, nr. 123/55.

E. 1970

Prinsenbeek heeft al 25 jaar gemeentevlag

Bredase Krant
16-11-88

PRINSENBEEK – De gemeentevlag van Prinsenbeek bestaat deze maand precies een kwart eeuw. Het dundoek met de groen-witte golvende banen en de rode balk met bovenin drie kruisjes werd op 11 oktober 1963 door de gemeenteraad goedgekeurd. Kleuren en emblemen vertellen de geschiedenis van Prinsenbeek.

Na de Tweede Wereldoorlog ontdekten provincies en gemeenten dat ze door middel van eigen vlaggen hun identiteit konden uitdragen. Bovendien was zo'n doek uitstekend te gebruiken om ermee te demonstreren dat de plaats tot op zekere hoogte zelfstandig is. Eerst gingen alle provincies ertoe over vlaggen vast te stellen. Voor Noord-Brabant was de keus niet zo moeilijk. Het rood-witte blokkendoek werd al in het begin van de vorige eeuw uitgestoken. Op 21 januari 1959 namen Provinciale Staten het besluit het Brabants Bont tot provincievlag te verheffen.

„Zonder de betekenis ervan te overdrijven, mag gezegd worden dat het voeren van een vlag bij verschillende gelegenheden toegejuicht moet worden. Het geeft cachet, niet alleen bij gemeentelijke plechtigheden, maar vooral ook wanneer de gemeente vertegenwoordigd wordt bij regionale, provinciale, nationale of internationale evenementen,” aldus het college van burgemeester en wethouders 25 jaar geleden.

Aan streekarchivaris drs. C.Th. Lohmann en de vlaggeneskundige Klaes Sierksma uit het Noordhollandse Muiderberg werd gevraagd een verantwoord ontwerp te maken.

Gemeentewapen

Het is in Nederland gebruikelijk om de vlag te ontwerpen aan de hand van de kleuren en emblemen uit het gemeentewapen. Prinsenbeek kreeg zijn huidige wapen op 12 januari 1951 door een Koninklijk Besluit van koningin Juliana. Volgens het destijds uitgereikte diploma luidt de officiële omschrijving van het wapen: „Doorsneden: I. in sinopel een golvende dwarsbalk van zilver; II. in zilver drie lindebomen van sinopel, staande op een terras van hetzelfde. Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee paarlen.”

In de heraldiek, zoals de wetenschap wordt genoemd die zich bezighoudt met het bestuderen van wapens, wordt een eigen taaltje gesproken.

Vooral de kleuraanduidingen klinken middeleeuws, maar dat komt omdat juist in die tijd de heraldiek tot bloei kwam. Het is eenvoudiger dan het lijkt. Sinopel is de heraldische benaming voor groen en zilver is in feit wit. Doorsneden wil zeggen dat het schild horizontaal in tweeën is gedeeld.

Over de betekenis van het wapen van Prinsenbeek zegt de brabantse wapenexpert W.A. van Ham uit Bergen op Zoom: „Het moderne wapen van deze gemeente is samengesteld uit een bovenhelft waarin de zilveren balk de beek symboliseert waaraan het dorp zijn naam ontleent, en een onderhelft waarin drie linebomen op een terras, het wapen van de voormalige gemeente Prinsenhage, waarvan Prinsenbeek een rest vormt. Het zegel van prinsenhage, daterend uit de zeventiende eeuw, vertoont een schild waarin drie bomen op een terras. Is met deze kunstig geschoren bomen de „Haag” letterlijk voor ogen gesteld,” vraagt Van Ham zich af.

Aan de hand van deze gegevens maakten streekarchivaris Lohmann en vlaggenexpert Sierksma een ontwerp. Bovendien hielden ze er rekening mee dat Prinsenbeek

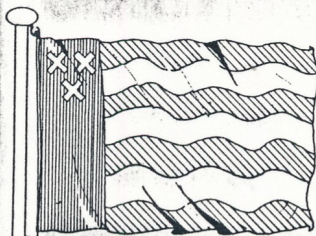
vroeger tot het Land (later: Baronie) van Breda behoorde.

Ze kwamen tot een vlag met zeven golvende groen-witte banen die het woorddeel beek uit de gemeentenaam symboliseren. De golvingen onderstrepen het feit dat het water in de beek stroomt. Aan de stokzijde werd een rode verticale balk gezet met drie witte schuinkruisjes. Dit was het embleem van de Baronie van breda, en tegenwoordig nog de stad Breda. Hiermee werd de verbondenheid van Prinsenbeek met de Baronie tot uitdrukking gebracht. Daarvoor was nog een speciale reden. Prinsenbeek is de enige Baronie-gemeente waarin de naam eraan herinnert dat de prins van Oranje eeuwnlang over dit gebied regeerden.

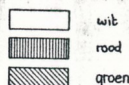
Raadsbesluit

De Hoge Raad van Adel, aan wie het ontwerp ter goedkeuring werd voorgelegd, gaf zijn groene licht. Het laatste woord was op 11 oktober 1963 aan de raadsleden. Die hadden geen bezwaar tegen het ontwerp dat door burgemeester en wethouders werd omschreven als „zwierig, fleurig en duidelijk te onderscheiden van die van andere gemeenten”. In een raadsbesluit werd het dundoek nauwkeurig omschreven als: „Een vlag waarvan zeven evenhoge banen van groen en wit, waarvan de witte tenminste driemaal gegolfd zijn, met een langs de gehele broeking verlengd rood kanton, waarop in de top drie witte Sint-Andrieskruisen, geplaatst 2 en 1.” Om in de toekomst fouten bij de fabricage van de gemeentevlaggen te voorkomen, werd er een tekening van de vlag bij het raadsbesluit gevoegd.

Prinsenbeek behoort tot de 621 van de 714 Nederlandse gemeenten met een eigen vlag. Iedereen mag die gebruiken. Dit in tegenstelling tot het gemeentewapen. Dat is het „visitekaartje” van de gemeente als instelling en mag alleen door het gemeentebestuur worden gebruikt. De gemeentevlag kan bij plaatselijke feesten worden uitgestoken. Tijdens nationale of provinciale feesten kan ze samen met de nationale driekleur en de brabantse blokkenvlag worden gehesen. Ook op de sportvelden misstaat het plaatselijk dundoek niet.

Prinsenbeek

• De gemeentevlag van Prinsenbeek herinnert aan de prins van Oranje en aan de beek.

Tekening: Hans van Heijningen

Jos Poelse